

स्वभाव माणसांचे

डॉ. भास्कर गायकवाड

'माणूस' हे न उलगडलेले कोडे आहे. जीवन नावाच्या विश्वातील सैरभैर धावणार घोंडं जाणारे स्वतः. काल व प्रसंगपरत्वे स्वतःच्या गरजांनुसार आवश्यक तेव्हा लवचिक आणि ताठर होतो तेव्हा माणूस नावाच्या प्रांतातील त्याच्या वर्तनाने परिवर्तन घडते या संकल्पनेची उकल होते. माणसं आणि त्याचे स्वभाव हा बहुआयामी असतो. तो कधी रंगेल, रंगेल, बनेल, घडेल, बिघडेल, दळेल कळेल असे घडू शकतो. आणि - आपलं म्हणणारी भरपूर माणसं आपणांस पहावयास मिळतात. काही बोलघेवडी, शब्दाला जगणारी व जगवणारी सुद्धा असतात. 'रंग बदलू' या शब्दाला पर्यायी शब्द कोणता? असे जर कुणास विचारले तर त्याचेही उत्तर 'माणूस' हेच असेल असे खजिल अथवा निरुत्तर होताना ही नमूद करावे लागते.

माणसाचे मन हे स्वच्छेदी आणि छोटेद्या गोष्टीत रमणार असते. आपली माणसं, जोडलेली, दुसऱ्यालेली, तुटलेली नाती संबंध जोडणारी, मान-अपमानाचे नाट्य विसरून, खरं खोटेद्याच्या परीक्षेत न पडणारी, आनंदाला श्वास आणि जगण्याला विश्वास मानणारा माणूस या भूमिकांवर शब्दनिष्ठा असलेला कवी डॉ. भास्कर गायकवाड आहे. याची जाणीव आपल्याला 'स्वभाव माणसांचे' या काव्यसंग्रहाचे वाचन, चिंतन आणि मनन करताना पदोपदी आल्याखेरीज राहत नाही. गोडवा वाढदिवस, मित्रता, धर्म, प्रगती या सर्वांची वेळ आणि दृष्टिकोण आयुष्याचा अविभाज्य भाग असल्याने भास्कर गायकवाड यांच्या कवितेची ओल खोल रुजलेली दिसते. माणसांच्या स्वभावाचा त्यांच्या लेखणीने संकटकाळी माणसांची कदर करत माणुसकीने पदर हाती धरला आहे, हे सानंद प्रकट करतो.

स्वच्छ, निर्मळ, नितळ अंतःकरणाची माणसं ही दाणेदार कणसं असल्यासारखी असतात. कुटुंब, समाज आणि राष्ट्र या सर्वांना ती हवी हवीशी वाटतात. माणूस हा जिजासु, कनवाळू, दयाळू, व्यासंगी आणि शब्द विश्वाच्या गाभान्यात रमणारा सजीव प्राणी आहे. माणूस हा वाढत्या वयाप्रमाणे स्वतःच्या जबाबदाऱ्या आणि कर्तव्य विकसित करत जगत असतो. कधी मुलगा - मुलगी, पती - पत्नी, आई - वडील, आजी - आजोबा या सर्व नातेसंबंधांच्या मोह, माया आणि प्रेमांकुरात त्याचे बीजांकुर विकसित होते पण सुख-दुःख जाणणारी माणसं फार कमी असतात. असं म्हणतात की, "या जगात चार गोष्टी कधीही बदलू शकतात, त्या म्हणजे विचार, निर्णय, माणूस आणि प्रेम". यातील "माणूस" या शब्दावर लक्ष केंद्रित केले पाहिजे, कारण विचार, निर्णय, प्रेम हे माणसाशीच संबंधित आहेत. कवी. डॉ. भास्कर गायकवाड यांनी माणसांच्या या बदलावरच लक्ष केंद्रित करून काव्यसंग्रहाची निर्मिती केलेली आहे असे दिसते. आयुष्यात माणसाला अनेक व्यक्ती भेटतात त्यांचे स्वभाव, त्यांची वागणूक, काळानुरूप त्यांच्यात झालेले बदल, त्यांनी सुंदर शब्दात रेखाटलेले आहेत. प्रत्येक व्यक्तीने स्वतःला सिद्ध करावे. त्यासाठी जिद्द असणे फार आवश्यक आहे. कुणाशी स्पर्धा न करता, द्वेष न करता, कुणालाही कमी न लेखता, गर्व न करता, कुणालाही त्रास न देता माणसाने जगासमोर सिद्ध व्हावे. हा संदेश देणारा हा काव्यसंग्रह आहे. असं काही नाही क्वी प्रत्येक वेळेला ईश्वराचं नाव घ्यावं. असा प्रसंगही फार महत्त्वाचा जो माणसाने माणसाच्या कामी यावं.

प्राचार्य. डॉ. सोपान शिंगोटे.

कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय.

कोल्हार, जि. अहमदनगर.

Dayadhan Publishers Group

263, Anudaya, Akola Road, Near Gram Panchayat Office,
Balsond, Hingoli Maharashtra State (India)

7276193979

www.dayadhanpublication.com

ISBN : 978-93-91097-20-2

भारत सरकारच्या MSME मंत्रालया अंतर्गत मान्यताप्राप्त,
नोंदणी क्रमांक:- MH- 12-0001884

स्वभाव माणसांचे (काव्यसंग्रह)

Swabhav Mansanche

डॉ. भास्कर श्रावण गायकवाड

© Dr. Bhaskar Shravan Gaikwad

मुद्रण:-

श्रेया प्रिंटेर्स,

अकोला रोड, बळसोंड. जि.हिंगोली.

प्रकाशक:-

सौ. अनिता दयाराम मस्के

दयाधन पब्लिशर्स ग्रुप,

२६३, 'अनुदया', अकोला रोड, बळसोंड. जि.हिंगोली.

प्रथम आवृत्ती.

प्रकाशन:-

दि. २८ नोव्हेंबर २०२१ (महात्मा फुले पुण्यतिथी)

स्वागत मूल्य - ९५ रुपये.

ISBN No.: - 978-93-91097-20-2

टीप:-

प्रस्तुत काव्यसंग्रहातील लेखन व पुनर्मुद्रण यांचे सर्व हक्क डॉ. भास्कर श्रावण गायकवाड यांच्याकडे राखीव आहेत. लेखन संप्रमित अथवा सदोष झाल्यास / आढळल्यास यासाठी केवळ कवीच जबाबदार असतील. काव्यसंग्रहातील भाषा, लेखन आणि आशय याविषयी प्रकाशक किंवा मुद्रक सहमत असतीलच असे नाही.
न्यायाधिकरण:- जिल्हा व सत्र न्यायालय, हिंगोली.